

Nr 159.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående beredande av fyllnadsarvode åt en särskild föredragande i finansdepartementet; given Stockholms slott den 15 mars 1918.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att till beredande av fyllnadsarvode åt en särskild föredragande i finansdepartementet av ärenden rörande elektriska anläggningar, eld-farliga oljor och explosiva varor såsom förslagsanslag anvisa

dels å tilläggsstat för år 1918 ett belopp av högst kronor 1,050,
dels ock å extra stat för år 1919 ett belopp av högst kronor 2,100.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 mars 1918.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 PETRÉN,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 friherre PALMSTIERNA,
 RYDÉN,
 UNDÉN,
 THORSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådet och chefen för civildepartementet anförde chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson härefter:

Till de ärenden, vilka enligt gällande departementalstadga ankomma på civildepartementets beredning och föredragning, höra bland annat de, som röra elektriska anläggningar samt explosiva varor och eldfarliga oljor. Förslag om överflyttande av berörda grupper av ärenden från civildepartementet till annat departement hava emellertid vid flera tillfällen framställts. Sålunda föreslogo departementalkommittén och kommerskollegiikommittén i sitt den 5 juli 1913 gemensamt avgivna betänkande rörande inrättande av ett handelsdepartement bland annat,

att de nu ifrågavarande ärendesgrupperna skulle från civildepartementet överföras till det tilltänkta handelsdepartementet. För ärendenas bortflyttning från civildepartementet uttalade sig jämväl nuvarande statsrådet och chefen för sagda departement Axel Schotte i det betänkande, som av honom den 27 februari 1917 jämlikt nådigt uppdrag afgavs angående statsdepartementens verksamhetsområden och arbetsformer m. m. Då emellertid sistnämnda betänkande, i överensstämmelse med avfattningen av det uppdrag, som lämnats statsrådet Schotte, utgick ifrån, att antalet departement tillsvärdare skulle bibehållas oförändrat och något handelsdepartement sålunda icke komma till inrättande, föreslog statsrådet Schotte beträffande nu ifrågavarande grupper av regeringsärenden, att de skulle förläggas till det departement, dit ärenden rörande handel och industri i allmänhet hörde och enligt betänkandet alltjämt skulle komma att höra, nämligen finansdepartementet.

Enligt vad jag från chefen för justitiedepartementet inhämtat är nu inom sistnämnda departement under utarbetande ny stadga angående fördelning av ärendena mellan statsdepartementen; och komma enligt denna stadga de ärendesgrupper, varom här är fråga, att på sätt som föreslagits tilldelas finansdepartementets handläggning. En dylik överflyttning till finansdepartementet av ett betydande antal ofta ganska vidlyftiga och tidskrävande ärenden, vilka förut tillhört annat departement, förorsakar givetvis en icke oväsentlig ökning av finansdepartementets arbetsbörda. Under sådana omständigheter och då departementets personal är fullt tagen i anspråk redan för de göromål, som nu ankomma på departementet, lär det vara nödvändigt att i samband med överflyttningen vidtaga åtgärd för beredande av viss förstärkning av departementets arbetskrafter. Då emellertid genom en dylik överflyttning civildepartementets arbetsbörda i motsvarande mån lättas, torde det — vilket ock av chefen för civildepartementet för mig bekräftats — icke möta hinder att låta ökningen i finansdepartementets arbetskrafter åtföljas av en däremot svarande minskning i civildepartementets personal. Enklast torde detta kunna ske sålunda, att den befattningshavare, som inom civildepartementet närmast handhaft ifrågavarande ärenden, i samband med överflyttningen förordnas att såsom särskild föredragande i finansdepartementet även i fortsättningen handlägga desamma.

Inom civildepartementet har i och för handläggningen av — förutom åtskilliga andra slag av ärenden — även de frågor, som rörde elektriska anläggningar, eldfarliga oljor och explosiva varor alltsedan år 1906 intill utgången av år 1917 varit anställd en särskild föredragande, för

vilken riksdagen ärligen på därom av Kungl. Maj:t gjord framställning beviljat arvode å extra stat. På grund av den starka ökningen i ärendenas antal och arbetsbördans tillväxt i övrigt blev det emellertid för ett par år sedan nödvändigt att befria denne föredragande från befattningen med vissa av de ärenden, som dittills åvilat honom; och överlämnades då de flesta av de ärenden, varom nu är fråga, åt kanslisekreteraren i departementet Anders Wilhelm Reuterswärd, vilken erhöll i uppdrag att självständigt bereda och föredraga desamma. Även sedan de vid fjol-årets riksdag beslutade ändrade personal- och löneförhållandena vid statsdepartementen med ingången av detta år trätt i tillämpning, har handläggningen av ärendena rörande elektriska anläggningar varit anförtrodd åt Reuterswärd, vars tid så gott som fullständigt därav tagits i anspråk.

Under sådana omständigheter och då, enligt vad jag från civildepartementet inhämtat, antalet av ifrågavarande ärenden, i vad angår elektriska anläggningar, under de senare åren visat tendens till stadig stegring, lärer även för framtiden — oavsett till vilket departement ärendena förläggas — en särskild person bära helt påräknas för deras beredning, föredragning och expedition. Till belysande av arbetets växande omfattning tillåter jag mig, med stöd av en från civildepartementet meddelad uppgift, nämna, att medan under år 1916 antalet till departementet inkomna ärenden rörande elektriska anläggningar utgjorde 309, berörda antal under år 1917 steg till 490 och enbart under tiden 1 januari—13 mars 1918 uppgick till icke mindre än 180. Antalet ärenden rörande eldfarliga oljor och explosiva varor håller sig däremot mera konstant; av sådana ärenden inkommo nämligen under år 1916 46 och under år 1917 47 stycken.

Den lämpligaste utvägen att ordna handläggningen av de ifrågavarande ärendena, sedan de överflyttats till finansdepartementet, synes mig alltså vara, att kanslisekreteraren Reuterswärd förordnas att såsom särskild föredragande i finansdepartementet alltjämt handbava desamma.

Reuterswärd utnämndes till kanslisekreterare år 1913 och åtnjuter, såsom kvarstående å gammal stat, i sådan egenskap en avlöning av 5,200 kronor för år, därav 2,500 kronor utgöra lön, 1,500 kronor tjänstgöringspenningar och 1,200 kronor provisoriskt avlöningstillägg. Därest Reuterswärd nu förordnas att tjänstgöra inom annat verk än civildepartementet, lärer han nödgas avstå tjänstgöringspenningarna å sin kanslisekreterartjänst, vilka alltså komma att besparas; och bör ersättning härför givetvis beredas honom. Med hänsyn till omfattningen och beskaffenheten av det arbete, som inom finansdepartementet skulle

komma att åvila Reuterswärd — han skulle ju hava att självständigt bereda och föredraga en stor grupp delvis ganska invecklade ärenden — synes det mig emellertid rimligt, att Reuterswärd därutöver tilldelas sådan fyllnad i sina avlöningsförmåner, att dessa komma att uppgå till samma belopp som för förste kanslisekreterare inom departementen, d. v. s. 5,800 kronor för år räknat. Hela det fyllnadsbelopp, som, under förutsättning att Reuterswärd får behålla lön och provisoriskt avlöningstillägg å sin kanslisekreterartjänst, skulle behövas för att bereda honom förste kanslisekreterares avlöningsförmåner, utgör sålunda 2,100 kronor om året, vadan den nu ifrågasatta anordningen skulle medföra en ökad utgift för statsverket av 600 kronor för år räknat.

Då några medel för beredande av dylikt tilläggsarvode åt Reuterswärd icke finnas inom finansdepartementet tillgängliga, synes mig hänvändelse i ämnet böra göras till riksdagen. Med hänsyn till att den tilltänkta överflyttningen till finansdepartementet av förutnämnda ärendegrupper lär komma att äga rum redan under innevarande år, torde vid en sådan hänvändelse anslag böra äskas icke endast för år 1919 utan även för år 1918, därvid — med beräkning att överflyttningen kommer att äga rum ungefärligen vid mitten av året — anslaget för år 1918 synes mig lämpligen kunna sättas till hälften av det för helt år avsedda beloppet eller till 1,050 kronor. Anslaget för år 1918 bör givetvis äskas å tilläggsstaten för samma år, medan de för år 1919 erforderliga medlen böra begäras såsom extra anslag å riksstaten för sistnämnda år.

Medel för bestridande av anslagen hava visserligen icke beräknats i de för riksdagen framlagda förslagen till tilläggsstat för år 1918 och riksstat för år 1919 men torde, med hänsyn till de obetydliga belopp, varom det här rör sig, i allt fall kunna vid staternas fastställande å budgeten beredas.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till beredande av fyllnadsarvode åt en särskild föredragande i finansdepartementet av ärenden rörande elektriska anläggningar, eldfarliga oljor och explosiva varor såsom förslagsanslag anvisa

dels å tilläggsstat för år 1918 ett belopp av högst . . . 1,050 kronor,

dels ock å extra stat för år 1919 ett belopp av

högst 2,100 kronor.

Kungl. Maj:ts nåd. proposition Nr 159.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga — — — till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Teodor Fransén.